

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 10.4.2013.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију</p> <p>Одлуком бр. 1052/1 од 1.4.2013. године, а на седници Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду одржаној 27.3. 2013. године образована је комисија за оцену подобности докторанта Драгане Грујић и теме докторске дисертације под насловом "Школска библиотека у предметној и разредној настави основне школе".</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. др Александра Вранеш, редовни професор, Библиотекарство, 27.10.2004. године, Филолошки факултет, Универзитет у Београду</p> <p>2. др Љиљана Бајић, редовни професор, Методика наставе књижевности и српског језика, 15.09.2009. године, Филолошки факултет, Универзитет у Београду</p> <p>3. др Стана Смиљковић, редовни професор, Методика српског језика и књижевности, 22.09.2004. године, Учитељски факултет у Врању, Универзитет у Нишу</p> <p>4. Кликните да бисте почели унос текста.</p> <p>5. Кликните да бисте почели унос текста.</p>
II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>Докторанд Драгана (Чулулејић) Грујић рођена је 1976. године у Неготину, где је завршила основну и средњу школу. Јануара 2001. дипломирала је на Филолошком факултету Универзитета у Београду на Катедри за библиотекарство и информатику. Марта 2001. запослила се у Народној библиотеци Србије у Одељењу за унапређење и развој библиотечке делатности. Марта 2002. године положила стручни испит. Од маја 2002. године радила као виши стручни сарадник у Одељењу за пружање информационих услуга корисницима и међубиблиотечку позајмицу. Поред редовних послова, у Народној библиотеци Србије радила је као секретар Републичке комисије за доделу виших стручних звања у библиотечној делатности и као секретар Групе за измену <i>Правилника</i> за доделу виших стручних звања. У оквиру сарадње Народне библиотеке Србије и Филолошког факултета - Катедре за библиотекарство и информатику, радила на стручној обуци студената у области референсне делатности, претраживања каталога и база података.</p> <p>Јуна 2008. године завршила је мастер студије на Катедри за библиотекарство и информатику просечном оценом 9.83 и том приликом одбранила највишом оценом мастер рад. Докторске студије на модулу Култура (Катедра за библиотекарство и информатику) уписала 2009. године и положила све испите на докторским студијама просечном оценом 9.92.</p> <p>Од октобра 2008. радила је као стручни сарадник, а од 1.09.2009.године као асистент на Катедри за библиотекарство и информатику за научну област Библиотекарство. Држи вежбе студентима основних студија из предмета: Библиотекарство 1 и 2, Теорија и историја библиографије 1 и 2, Библиотеке у образовним установама, као и студентима мастер студија из предмета: Библиографија, Библиотеке у настави и Методичка пракса.</p>

У сарадњи Секретаријата за социјалну заштиту града Београда и Филолошког факултета са студентима основних и мастер студија Катедре за библиотекарство и информатику у школској 2010/2011 години реализовала је акцију *И ја волим да читам* у оквиру које је радила на популаризацији књиге и описмењавању више од 130 ромске деце расељене испод нехигијенског насеља „Газела“.

Учествовала је у организовању међународних конференција и скупова:

2001. *Други скуп библиотекара балканских земаља – сарадња, образовање, квалитет* - првог такве врсте у нашој земљи након тридесет година, који је окупио управнике националних библиотека, наставнике библиотекарства и истакнуте научне раднике у области библиотекарства у балканским земаљама.

2004. *Први српски устанак у књигама 1804-1813* (2004), којим је обележено два века од Првог српског устанка и два века модерне српске државе.

2008. *Електронска библиотека – VII међународна научна конференција*, на којем је радове изложило више од седамдесет стручњака на најактуелније теме из области библиотекарства и информатике. Члан Организационог одбора.

2009. *Етика у науци и култури – VIII међународна конференција*. Члан Организационог одбора.

2010. *Књига и језик у развоју савременог друштва – IX међународна научна конференција*. Члан Организационог одбора.

2011. *Дигитализација културне и научне баштине, универзитетски репозиторијуми и учење на даљину – X међународна научна конференција*. Члан Организационог одбора.

2012. *Културе у дијалогу – XI међународна научна конференција*. Члан Организационог одбора.

Учествовала са радом на стручним скуповима и међународним конференцијама: *Библионет* (2007), *Електронска библиотека* (2008), *Заједница матичних библиотека* (2009), *Књига и језик у развоју савременог друштва* (2010), *Дигитализација културне и научне баштине, универзитетски репозиторијуми и учење на даљину* (2011), *Културе у дијалогу* (2012), *Васпитач у 21. веку* (2012), *Корисници савремене библиотеке* (2012), *18. Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића* (2012) и *Значај библиографије периодике за истраживање књижевности и културе* (2012).

Предавач је на семинарима за школске библиотекаре, акредитованих од стране Министарства просвете и науке:

2008. *Школски библиотекар – сарадник у настави*.

2010. *Школска библиотека и настава језика и књижевности*.

2011. *Креативне радионице у школској библиотеци 1*.

2012. *Креативне радионице у школској библиотеци 2*.

2013. *Облици сарадње школске библиотеке са другим установама културе и образовања*

Од 2011. учествује у раду пројекта *Књиженство – теорија и историја женске књижевности на српском језику до 1915. године* које финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.

Завршила COBISS (*Кооперативни библиотечко информациони систем и сервиси*) стручне курсеве: COBISS каталогизација монографских публикација, COBISS каталогизација серијских публикација, COBISS исписи, COBISS/OPAC јавно доступни каталози. Поседује лиценцу за рад у COBISSy. Радила као асистент за курсеве COBISS позајмица. Прати сва предавања (COBISS конференције) која се односе на овај библиотечки, информацијски и библиографски сервис, јер се он стално

допуњује и прилагођава светским стандардима.

Поседује сертификат ECDL, верзија 4.0 – 7 модула. Активно говори енглески језик и познаје рад на рачунару (Word, Excel, Access, Power Point, интернет).

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Монографска публикација

1. Руски архив : библиографија / Драгана Грујић, Гордана Ђоковић. - Београд : Институт за књижевност и уметност, 2012 (Београд : Чигоја штампа). - 121 стр. : илустр. ; 24 см. - (Серија Историја српске књижевне периодике ; 23)

Тираж 300. - "Ова књига је резултат рада на пројектима Улога српске периодике у формирању књижевних, културних и националних образаца и Књиженство, теорија и историја женске књижевности на српском језику до 1915." --> прелим. стр. - Регистри.

Стручни радови:

1. Скуп библиотекара балканских земаља / Драгана Чулулејић // Инфотека : часопис за информатику и библиотекарство. - ISSN 1450-9687. - Год. 2, бр. 1/2 (2001), стр. 149-151.
2. Депозитне библиотеке / Драгана Чулулејић. - Белешке. - Резиме. - Резюме. - Summary. – Литература // Гласник Народне библиотеке Србије. - ISSN 1450-8915. - Год. 4, бр. 1 (2002), стр. 111-116.

Доступно и на: http://www.nb.rs/view_file.php?file_id=604.

3. Приручни фондови у народним библиотекама Србије / Драгана Грујић // Колекције у библиотекама : формирање, заштита, богаћење, одржавање, ревизија и коришћење / Дани матичних библиотека Србије 2007 Библионет. - Београд : Заједница матичних библиотека Србије ; Крушевац : Народна библиотека (2008), стр. 255-260.

Доступно и на: <http://digital.nb.rs/pdf/zbornik07.pdf>

4. Референсне услуге у народним библиотекама Србије - садашњост и будућност / Драгана Грујић. - Напомене. - Библиографија. - Резиме ; Summary // Библиотекар. - ISSN 0006-1816. - Год. 50, св. 1/2 (2008), стр. 89-97.

5. Анализа фондова стручне литературе у јавним библиотекама / Драгана Грујић // Заједница матичних библиотека Србије, 2009.

Доступно на:

http://zajednica.nb.rs/files/strucni-prilozi/fondovi_strucne_literature_2009.pdf

6. Приручна и стручна литература у школској библиотеци / Драгана Грујић // Школска библиотека и настава језика и књижевности / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2010. – ISBN 978-86-86419-85-9. - Стр. 295-306.

7. Љубопитљивост и бајковитост / Драгана Грујић // Креативне радионице у школској библиотеци. Књ. 1 / уредник Александра Вранеш. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2011. – ISBN 978-86-6153-017-3. -Стр. 61-64

8. Иво Андрић у часопису *Књижевност и језик* / Гордана Ђоковић, Драгана Грујић. - Регистри. // Књижевност и језик. - ISSN 0454-0689. - 58, бр. 3-4 (2011), стр. 425-439.

9. Библиографија часописа *Школски час српског језика и књижевности* : (ISSN 1450-6521, XXVIII, 1-5, 2010) / Драгана Грујић, Гордана Ђоковић. - Напомене и библиографске референце уз текст // Школски час српског језика и књижевности. - ISSN 1450-6521. - Год. 29, бр. 1 (2011), стр. 119-136

10. Библиографија *Српкиње* / Драгана Грујић // Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе. – ISSN 2217-7809. - Год. 1, бр. 1 (2011).

Доступно на: <http://knjizenstvo.rs/magazine.php?text=29>

11. Библиографија часописа *Школски час српског језика и књижевности* : (ISSN 1450-6521, XXIX, 1-5, 2011) / Драгана Грујић, Гордана Ђоковић. - Напомене и библиографске референце уз текст // Школски час српског језика и књижевности. - ISSN 1450-6521. - Год. 30, бр. 1 (2012), стр. 115-138.
12. Час у школској библиотеци / Драгана Грујић. - Библиографија: стр.67 // Креативне радионице у школској библиотеци. Књ. 2 / [уредник Александра Вранеш]. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2012. - ISBN 978-86-6153-094-4. - Стр. 63-67.
13. Библиографија часописа *Женски свет : лист добротворних задруга Српкиња* I део (1886-1890) / Гордана Ђоковић, Драгана Грујић // Књиженство : часопис за студије књижевности, рода и културе. - ISSN 2217-7809 (Online). – Год. 2, бр. 1 (2012).
14. Школски библиотекар – између закона и праксе / Драгана Грујић // Школски библиотекар : онлајн часопис за школске библиотекарe. – Бр. 3 (децембар), 2012.
Доступно на:
<http://casopisbibliotekar.wordpress.com/category/%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%98-3-%D0%B4%D0%B5%D1%86%D0%B5%D0%BC%D0%B1%D0%B0%D1%80-2012/%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0-%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%98%D0%B0/>
15. „Позориште“ с почетка XX века / Драгана Грујић // Театрон : часопис за позоришну историју и театрологију. – ISSN 0351-7500. – 160/161 (2013).
16. Сарадње школске библиотеке са установама културе / Јасмина Аћимовић, Драгана Грујић // Облици сарадње школске библиотеке са другим установама културе и образовања / уредник Александра Вранеш. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2013. – ISBN 978-86-6153-129-3. – Стр. 87-97.

Саопштења са међународног скупа штампана у целини:

1. Информациони извори у електронској библиотеци / Драгана Грујић // Међународна научна конференција Електронска библиотека : зборник радова (2008)
2. Светска библиографија превода / Драгана Грујић . - Библиографија: стр. 156. - Сажетак ; Summary // Зборник радова / Међународна научна конференција Књига и језик у развоју савременог друштва, Београд, 24-26. 09. 2010. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2011. - ISBN 978-86-6153-061-6. - Стр. 151-156.
3. Дигитализација серијских публикација из XIX и прве половине XX века / Драгана Грујић // Дигитализација културне и научне баштине, универзитетски репозиторијуми и учење на даљину : тематски зборник у 4 књиге. Књ. 1, Дигитализација културне и научне баштине / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић, Гвен Александер ; [превод Светлана Миливојевић Петровић, Новица Петровић]. - Београд : Филолошки факултет Универзитета ; [Вичита] : Универзитет Емпорија ; Београд : Народна библиотека Србије, 2012. – Стр. 47-48.

Саопштење са међународног скупа штампано у изводу:

1. Руски часопис у српској средини / Драгана Грујић, Гордана Ђоковић // Културе у дијалогу // Зборник резимеа / Међународна научна конференција Културе у дијалогу, Београд 28-30. септембар 2012. ; уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2012. – Стр. 93-95.
2. Деца предшколског узраста као корисници библиотеке / Александра Вранеш, Гордана Ђоковић, Драгана Грујић // Књига резимеа : VIII Симпозијум са међународним учешћем *Васпитач у 21. веку* / [организатор] Висока школа за васпитаче струковних студија. - Алексинац : Висока школа за васпитаче струковних студија, 2012. - Стр. 18.

Сарадник на зборницима:

1. Сарадња, образовање, квалитет : зборник радова са међународног скупа одржаног у Београду од 5. до 8. децембра 2001. године / [Други] скуп библиотекара балканских земаља ; главни уредник Александра Вранеш. - Београд : Филолошки факултет : Народна библиотека Србије, 2002 (Београд : Гајић). - XXXVI, 361 стр. : илустр. ; 24 cm
2. Школска библиотека и настава језика и књижевности / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2010. – ISBN 978-86-86419-85-9. – 339 стр.
3. Креативне радионице у школској библиотеци / уредник Александра Вранеш. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2011. – ISBN 978-86-6153-017-3.

Преводилац:

1. Библиотеке Србије : водич / Владимир Шекуларец, Драгица Јанковић ; [превод Биљана Илић, Драгана Чулулејић]. - Београд : Народна библиотека Србије, 2001 (Београд : Народна библиотека Србије). - 102 стр. ; 22 x 22 cm + Мапа библиотека Србије ([1] пресавијен лист)
2. Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића : зборник радова са научног састанка одржаног 17. новембра 2000. године. - Инђија : Народна библиотека "Др Ђорђе Натшевић", 2002.
3. Управљање променама: Библиотеке и информациони сервиси у доба дигитализације / Лоренс В. Х. Тем, Аверил Ц. Робертсон ; превела са енглеског Драгана Чулулејић // Гласник Народне библиотеке Србије. - ISSN 1450-8915. - Год. 5, бр. 1 (2003), стр. 325-341.
Доступно и на: http://www.nb.rs/view_file.php?file_id=79

Приређивач:

1. БИБЛИОГРАФИЈА наставника и сарадника Филолошког факултета Универзитета у Београду. Св. 1, (А - Д) / главни и одговорни уредник Александра Вранеш ; приредиле Драгана Грујић, Гордана Ђоковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2012 (Београд : Белпак). - 606 стр. ; 23 cm. - (Анали Филолошког факултета. Ванредна књига, ISSN 0522-8468)

Тираж 300. - Реч уредника: стр. 7-8. - Белешке о ауторима уз текст.

ISBN 978-86-6153-134-7

2. БИБЛИОГРАФИЈА наставника и сарадника Филолошког факултета Универзитета у Београду. Св. 2, (Ђ - Љ) / главни и одговорни уредник Александра Вранеш ; приредиле Драгана Грујић, Гордана Ђоковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2012 (Београд : Белпак). - 563 стр. ; 23 cm. - (Анали Филолошког факултета. Ванредна књига, ISSN 0522-8468)

Тираж 300. - Реч уредника: стр. 7-8. - Белешке о ауторима уз текст.

ISBN 978-86-6153-135-4

3. БИБЛИОГРАФИЈА наставника и сарадника Филолошког факултета Универзитета у Београду. Св. 3, (М - П) / главни и одговорни уредник Александра Вранеш ; приредиле Драгана Грујић, Гордана Ђоковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2012 (Београд : Белпак). - 563 стр. ; 23 cm. - (Анали Филолошког факултета. Ванредна књига, ISSN 0522-8468)

Тираж 300. - Реч уредника: стр. 7-8. - Белешке о ауторима уз текст.

ISBN 978-86-6153-136-1

4. БИБЛИОГРАФИЈА наставника и сарадника Филолошког факултета Универзитета у Београду. Св. 4, (Р - Ш) / главни и одговорни уредник Александра Вранеш ; приредиле Драгана Грујић, Гордана Ђоковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2012 (Београд : Белпак). - 732 стр. ; 23 cm. - (Анали Филолошког факултета. Ванредна књига, ISSN 0522-8468)

Тираж 300. - Реч уредника: стр. 7-8. - Белешке о ауторима уз текст

ISBN 978-86-6153-137-8

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Драгана Грујић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

НАПОМЕНА: Кликните да бисте почели унос текста.

За ментора је предложен/а др Александра Вранеш, редовни професор
Филолошког факултета у Београду, Катедра за Библиотекарство и информатику

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Школска библиотека данас / Александра Вранеш // Креативне радионице у школској библиотеци. 2 / [уредник Александра Вранеш]. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2012. - ISBN 978-86-6153-094-4. - Стр. 9-18.
2. Прилог књизи Криза читања / Александра Вранеш // Криза читања : комплексан педагошки, културолошки и општедруштвени проблем / Павле Илић, Оливера Гајић, Миланка Маљковић. - (2. допуњено изд.). - Нови Сад : Градска библиотека ; Београд : Нова школа, 2008. – Стр. 187-202.
3. КРЕАТИВНЕ радионице у школској библиотеци. 1 / уредник Александра Вранеш. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2011 (Београд : Белпак). - 140 стр.
ISBN 978-86-6153-017-3
4. КРЕАТИВНЕ радионице у школској библиотеци. 2 / [уредник Александра Вранеш]. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2012 (Београд : Белпак). - 152 стр.
ISBN 978-86-6153-094-4
5. ШКОЛСКА библиотека и настава језика и књижевности. 1 / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2010 (Београд : Белпак). - 339 стр.
ISBN 978-86-86419-85-9
6. Школска библиотека и школски библиотекар у односу на библиотечке и просветне стандарде / Александра Вранеш // Школски библиотекар сарадник у настави / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић, Предраг Станојевић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета : Библиотекарско друштво Србије, 2008. - ISBN 978-86-86419-55-2. - Стр. 5-19.
7. Високошколске библиотеке / Александра Вранеш. - 2. изд. - Београд : Филолошки факултет, 2010 (Београд : Белпак). - 361 стр.
ISBN 978-86-86419-84-2
8. ШКОЛСКИ библиотекар сарадник у настави / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић, Предраг Станојевић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета : Библиотекарско друштво Србије, 2008 (Београд : Белпак). - 208 стр.
ISBN 978-86-86419-55-2
9. САВРЕМЕНА школска библиотека : зборник предавања одржаних 10. и 11. новембра на Филолошком факултету у Београду / уредник Александра Вранеш. - Београд : Библиотекарско друштво Србије, 2007 (Београд : Белпак). - 178 стр.
ISBN 978-86-87177-00-0
10. Перспективе развоја школских библиотека / Александра Вранеш // Школско библиотекарство данас / [уредник Мироје Вуковић]. - Подгорица : Просвјетни рад, 2001. - (2001), стр. 61-63.
11. Деца и библиотеке : зборник радова са међународног научног скупа одржаног у Београду од 5. до 9. октобра 2005. / уредник Александра Вранеш ; [превод Смиља Мишовић ... и др.]. - Београд : Филолошки факултет Универзитета : Библиотекарско друштво Србије, 2006 (Београд : МСТ Гајић). - 665 стр.
12. The Information Society : barriers to the free access to information / Aleksandra Vraneš ... et al... // European Curriculum Reflections on Library and Information Science Education / edited by Leif Kajberg and Leif Lorring. - Copenhagen : The Royal School of Library and Information Science, 2005. - ISBN 87-7415-292-0. - p. 105-125
13. The Role of University Education in Enabling Free Access to Information / Aleksandra Vraneš // Journal of education

for library and information science. - ISSN 0748-5786. - 48, 2 (spring 2007), p. 139-153.

14. Библиографија и настава језика и књижевности / Александра Вранеш // Школска библиотека и настава језика и књижевности. 1 / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2010. - ISBN 978-86-86419-85-9. - Стр. 211-259.
15. Библиотека 21. века / Александра Вранеш // Mons Aureus. - ISSN 1451-3846. - стр. 169-178.
16. ДИГИТАЛНЕ библиотеке, дигитални репозиторијуми, дигиталне презентације / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић, Гвен Александер. - Београд : Филолошки факултет ; [Вичита] : Универзитет Емпорија ; Београд : Народна библиотека Србије, 2012 (Београд : Белпак). - 351 стр.
17. Образовање у Србији : (1951-2000) / Данијела Констадиновић, Александра Вранеш, Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет : Учитељски факултет, 2011 (Београд : Белпак). - 131 стр.
18. Сарадња, образовање, квалитет : зборник радова са међународног скупа одржаног у Београду од 5. до 8. децембра 2001. године / [Други] скуп библиотекара балканских земаља ; главни уредник Александра Вранеш. - Београд : Филолошки факултет : Народна библиотека Србије, 2002 (Београд : Гајић). - XXXVI, 361 стр.
19. Библиографска истраживања у школској библиотеци / Александра Вранеш // Савремена школска библиотека / уредник Александра Вранеш. - Београд : Библиотекарско друштво Србије, 2007. - ISBN 978-86-87177-00-0. - Стр. 3-14.
20. Моћ библиотека и моћ у библиотекама / Александра Вранеш // Лидерство у библиотекама / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета : Библиотекарско друштво Србије, 2007. - ISBN 978-86-86419-32-3. - Стр. 111-116.
21. Стандарди за библиотеке - значај, принципи, смернице / Александра Вранеш // Mons Aureus. - ISSN 1451-3846. - Год. 7, бр. 23 (2009), стр. 153-158.
22. Лице и наличје електронске библиотеке / Александра Вранеш, Љиљана Марковић // Mons Aureus. - ISSN 1451-3846. - Год. 6, бр. 21/22 (2008), стр. 235-242.
23. ИНФОРМАЦИОНА писменост и доживотно учење / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић, Гвен Александер. - Београд : Филолошки факултет Универзитета : Библиотекарско друштво Србије ; [Вичита] : Емпорија универзитет, 2008 (Београд : Белпак). - 494 стр.
24. Библиотечки путокази / Александра Вранеш // Mons Aureus. - ISSN 1451-3846. - Год. 5, бр. 17 (2007), стр. 147-151.
25. Интелектуална слобода деце у библиотекама / Александра Вранеш // Деца и библиотеке / уредник Александра Вранеш. - Београд : Филолошки факултет Универзитета : Библиотекарско друштво Србије, 2006. - ISBN 86-86419-10-0. - Стр. 75-82.
26. Библиотекари-писци за децу некад и сад / Александра Вранеш // Mons Aureus. - ISSN 1451-3846. - Год. 3, бр. 9 (2005), стр. 153-160.
27. Деца и библиотеке / Александра Вранеш // Mons Aureus. - ISSN 1451-3846. - Год. 3, бр. 7 (2005), стр. 171-176.
28. Литература за методику наставе српског језика и књижевности : селективна библиографија за период од 1991-1997. / Александра Вранеш // Književnost i jezik. - ISSN 0454-0689. - Год. 45, бр. 1 (1997), стр. 160-174.
29. Libraries at the treasures of the book beauty and the promoters of cultural diversity and intellectual freedom / Alexandra Vranes and Zorica Ivkovic-Savic // Libraries, civil society and social development / edited by Herbert K. Achleitner, Alexander Dimchev. - Sofia : "St. Kliment Ohridski" University, 2004. - ISBN 0-934068-14-3. - Str. 174-177
30. Зборник радова / Међународна научна конференција Књига и језик у развоју савременог друштва, Београд, 24-26. 09. 2010. ; уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић ; [превод Ксенија Вуловић, Вера Ђорђевић]. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2011 (Београд : Белпак). - 356 стр.

Комисија сматра да проф. др Александра Вранеш испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област Библиотекарство.

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе Школска библиотека у предметној и разредној настави основне школе прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме: Докторска теза Драгане Грујић бавиће се школским библиотекама као саставним делом васпитно-образовног процеса, које својом едукационом, информационом, културном и рекреационом функцијом треба да помогну како наставницима тако и ученицима у унапређивању свих облика и подручја васпитно-образовног рада. Теза ће посебно анализирати фонд библиотеке, сарадњу и активности библиотечког и наставног особља у функцији стицања оптималног нивоа знања ученика, као и компетенције професора предметне и разредне наставе и компетенције које су у вези са стручним радом библиотекара.

Школске библиотеке представљају посебан тип библиотека који су део двојног система – библиотечко-информационог и васпитно-образовног. Према *Манифесту за школске библиотеке*, овај тип библиотека треба да пружа информације и сазнања који су неопходни за успешно учествовање у савременом друштву заснованом на информацијама и знању. Школска библиотека нуди помоћ при учењу, књиге и изворе који свим учесницима образовног процеса у школи омогућавају да развију критичко мишљење, стекну вештине информационе писмености и да делотворно користе информације у свим облицима и на свим медијима. У брзом развоју науке све се чешће дешава да знања стечена у школи застаревају пре него ученици стигну и да их примене. Отуда и потреба за сталним образовањем. Навике служења изворном литературом, стечене помоћу библиотеке, пренеће се на сталну комуникацију с књигом, јер читање не престаје с престанком школовања.

Предмет истраживања биће и читалачке навике ученика основних школа, како би се, на основу добијених резултата, указало на који начин, заједничким напорима, стручни сарадници и професори предметне и разредне наставе могу допринети превазилажењу кризе читања.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 95 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

1. Опремљеност, функционалност и ефикасност библиотека основних школа и њихово прерастање у наставно-информационо-документационе центре / Живорад Бајић // Настава и васпитање. - ISSN 0547-3330. - Год. 31, бр. 5 (1982), стр. 949-968.
2. Сараднички односи у настави књижевности / Љиљана Бајић // Književnost i jezik. - ISSN 0454-0689. - Год. 53, бр. 1/2 (2006), стр. 37-45.
3. A Survival Guide for School Library Media Specialists / Pamela S. Bacon. - Englewood, CO: Libraries Unlimited, 2000.

4. On Some Theoretical Foundations of the School Library - Media Centre and Their Implications for Education / by Paulette Bernhard. - [London] : IFLA, [1989]. - 88 str. ; 30 cm. - (IFLA General Conference and Council Meeting, Paris 1989 ; 11)
5. BETTER libraries make better schools / selected by Charles L. Trinkner ; introduction by John David Marshall. - Hamden : The Shoe String Press, 1962. - XXIII, 335 str.
6. Biblioteka osnovne škole : priručnik za školske knjižničare / Tatjana Blažeković. - Zagreb : Društvo bibliotekara Hrvatske, 1969. - 452 str.
7. Listen Up!: "Podcasting" for Schools and Libraries / Linda W. Braun. - Information Today 2007. - 97 p.
8. Перспективе развоја школских библиотека / Александра Вранеш // Школско библиотекарство данас / [уредник Мироје Вуковић]. - Подгорица : Просвјетни рад, 2001, стр. 61-63.
9. The Role of University Education in Enabling Free Access to Information / Aleksandra Vraneš // Journal of education for library and information science. - ISSN 0748-5786. - 48, 2 (spring 2007), p. 139-153
10. Примена облика рада у разредној настави / Марина Вукосављевић // Зборник. - ISSN 1450-7374. - Бр. 9 (2004), стр. 89-100.
11. GLOBAL perspectives on school libraries : projects and practices / edited by Luisa Marquardt and Dianne Oberg ; foreword by Randi Lundvall and Diljit Singh. - Berlin : De Gruyter Saur, 2011. - VII, 336 str.
12. Основна настава у Краљевини Србији / Јован Голубовић. - Београд, 1895. - 134 стр.
13. ДЕЦА и библиотеке : зборник радова са међународног научног скупа одржаног у Београду од 5. до 9. октобра 2005. / уредник Александра Вранеш ; [превод Смиља Мишовић ... и др.]. - Београд : Филолошки факултет Универзитета : Библиотекарско друштво Србије, 2006 (Београд : МСТ Гајић). - 665 стр.
14. School libraries are essential: meeting the virtual access and collaboration needs of the 21st-century learner and teacher / Robert Darrow // Knowledge Quest. - 37,5 (May/June 2009). - p. 78-85.
15. Issues in School Librarianship in the Developing Countries / Virginia W. Dike. - [London : IFLA, 1993]. - 114 str.
16. Школски библиотекар : време прошло - време будуће / Надежда Б. Дурковић // Библиотекарство на крају века / Саветовање библиотекара Србије, Врање, октобра 1995. - Београд : Библиотекарско друштво Србије, 1996. - (Едиција "Библиотекар" ; књ. 1). - Стр. 85-93.
17. School Libraries : theory and practice / C. Dyer, R. Brown, and E. D. Goldstein. - London : Clive Bingley, 1970. - 181 str.
18. Evaluating the School Library / Nancy Everhart. - Englewood, CO: Libraries Unlimited, 1998.
19. Designing a School Library Media Center for the Future / Rolf Erikson, Carolyn Markuson. - Chicago: American Library Association, 2001.
20. Криза читања : комплексан педагошки, културолошки и општедруштвени проблем / Павле Илић, Оливера Гајић, Миланка Маљковић. - (2. допуњено изд.). - Нови Сад : Градска библиотека ; Београд : Нова школа, 2008 (Нови Сад : Будућност). - 204 стр.
21. IFLA/UNESCO Манифест за школске библиотеке / са енглеског превела Гордана Љубановић. - Доступно и на: http://www.nb.rs/view_file.php?file_id=1283 // Гласник Народне библиотеке Србије. - ISSN 1450-8915. - Год. 7, бр. 1 (2005), стр. 419-422.
22. Značaj i uloga školske biblioteke u savremenoj školi / Melanija Jugović. - Beograd : Republički

- zavod za unapređivanje vaspitanja i obrazovanja, 1987 ([Beograd : Republički zavod za unapređivanje vaspitanja i obrazovanja]). - 125 str.
23. Školska knjižnica - korak dalje / Dinka Kovačević, Jadranka Lasić-Lazić, Jasmina Lovrinčević. - Zagreb : Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti : Altagama, 2004 ([Zagreb] : Studio Moderna). - 172 str. : ilustr.
  24. КРЕАТИВНЕ радионице у школској библиотеци. 1 / уредник Александра Вранеш. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2011 (Београд : Белпак). - 140 стр.
  25. КРЕАТИВНЕ радионице у школској библиотеци. 2 / [уредник Александра Вранеш]. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2012 (Београд : Белпак). - 152 стр.
  26. School Libraries : international developments / Jean E. Lowrie. - Metuchen, N. J. : Scarecrow Press, 1972. - 247 str. : graf. prikazi, tabele
  27. Трансформација школских библиотека / Симеон Маринковић // Заједница библиотека. - ISSN 0351-2061. - Год. 14, бр. 1/4 (1986), стр. 22-25.
  28. Савременост и образовање / Данило Ж. Марковић. - [1. изд.]. - Ниш : Просвета ; Београд : Савремена администрација, 2001 (Ниш : Просвета). - XII, 349 стр.
  29. Значај и могућности коришћења школске библиотеке (медијатеке) у савременој школи / Иван Миловановић, Стана Ђуричић // Настава и васпитање. - ISSN 0547-3330. - Год. 52, бр. 4 (2003), стр. 443-450.
  30. School Libraries: A plan for improvement / Estelle Morris. – MLA : London http://www.literacytrust.org.uk/assets/0000/5718/School_Libraries_A_Plan_for_Improvement.pdf
  31. Scholarly Communication for Librarians / Heather Morrison. - Oxford : Chandos Publishing, 2009. - XVIII, 245 str.
  32. Школска библиотека као модел образовно-васпитног рада / Александар Нађ Олајош // Библиотекар. - ISSN 0006-1816. - Год. 53, бр. 1/2 (2011), стр. 81-95.
  33. Значај књиге и школске библиотеке у наставном процесу / Милорад Најдановић // Заједница библиотека. - ISSN 0351-2061. - Год. 6, бр. 3 (1975), стр. 21-25.
  34. НАЦРТ стандарда за школске библиотеке у Србији . - Београд : Заједница матичних библиотека Србије : Народна библиотека СР Србије, 1976 ([б. м. : б. и.]). - 79 стр. : табеле
  35. An Overview of the Current Situation in School Libraries / Fay Nicholson. - [London : IFLA, 1993]. - 20 listova ; 30 cm. - (IFLA General Conference and Council Meeting, Barcelona, 1993 ; 134)
  36. The Collection Program in Schools : Concepts, Practices and Information Sources / Phyllis J. Van Orden. - 2 ed. - Englewood : Libraries Unlimited, 1995. - XVIII, 376 str.
  37. Biblioteka u osnovnoj školi i njene razne delatnosti / Meri Pikok Daglas. - Beograd : Jugoslovenski zavod za proučavanje školskih i prosvetnih pitanja, 1965. - 80 str.
  38. The Primary School Library and Its Services / by Mary Peacock Douglas. - Paris : Unesco, 1968. - 103 str., [12] str. s tablama fotogr. : graf. prikazi, tabele ; 21 cm. - (Unesco Manuals for Libraries ; 12)
  39. Рационалност и квалитет рада у разредној настави / Ратко Пејић ; [преводиоци Милан Вељовић руски језик, Стоја Пејић енглески језик, Милена Максимовић француски језик]. - Београд : Министарство просвете Републике Србије, Сектор за истраживање и развој образовања, 2000 (Београд : ЖИГ). - 448 стр.
  40. Školska biblioteka u savremenom obrazovanju : priručnik za rad bibliotekara i nastavnika osnovnih i srednjih škola / Branislava Pešaković, Milka Todosijević. - [Beograd] : Nova prosveta, [1989] (Vršac : Sloboda). - 125 str.
  41. Social Readers : promoting reading in the 21st century / Leslie B. Preddy. - Santa Barbara [etc.] : Libraries Unlimited, cop. 2010. - XXVI, 223 str. : ilustr.

42. Školska biblioteka u nastavi : sa primerima iz nastave maternjeg jezika i književnosti / Slobodan Radović. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1982 (Kragujevac : "Nikola Nikolić"). - 88 str.
43. САВРЕМЕНА школска библиотека : зборник предавања одржаних 10. и 11. новембра на Филолошком факултету у Београду / уредник Александра Вранеш. - Београд : Библиотекарско друштво Србије, 2007 (Београд : Белпак). - 178 стр.
44. INFORMATION power: Building partnerships for learning / American Association of School Librarians & Association for Educational Communications and Technology. - Chicago: American Library Association, 1998.
45. Место и улога библиотеке у реформи образовања / Вукашин Станисављевић // Заједница библиотека. - ISSN 0351-2061. - Год. 10, бр. 1 (1982), стр. 31-36.
46. Brain Friendly School Libraries / Judith Anne Sykes. - Westport [etc.] : Libraries Unlimited, 2006. - XXI, 109 str.
47. Protecting the Right to Read : a how-to-do-it manual for school and public librarians / Ann K. Symons, Charles Harmon ; illustrations by Pat Race. - New York [etc.] : Neal-Schuman Publishers, 1995. - XI, 211 str.
48. Technology for the School Librarian : theory and practice / William O. Scheeren. - Santa Barbara [etc.] : Libraries Unlimited, cop. 2010. - XII, 223 str.
49. Školski bibliotekar / Nada Todorov, Tihomir Petrović // Pedagogija. - ISSN 0031-3807. - God. 62, br. 3 (2007), str. 484-489.
50. Усавршавање наставника основних школа и нижих разреда средњих школа у Европској унији / Савица Тома // Норма. - ISSN 0353-7129. - Год. 6, бр. 3 (2000), стр. 153-165.
51. Survey Research in School Librarianship : report on Guidelines for Conducting National Surveys on School Libraries and Their Needs / Sigrún Klara Hannesdóttir. - [London : IFLA, 1993]. - 16 listova
52. School Librarianship / James E. Herring. - 2nd ed. - London : Clive Bingley, 1988. - 81 str.
53. Education Inside the Library / Richard W. Hostrop. - Hamden : Linnet Books, 1993. - 178 str.
54. The Information-Powered School / Sandra Hughes-Hassell, Anne Wheelock. - Public Education Network and American Association of School Librarians. Chicago: American Library Association, 2001.
55. School Library Programmes / Antoinette F. Correa. - [London : IFLA, 1993]. - 24 lista.
56. School Library in the 21st Century : Changes and Challenges / Kathleen W. Craver. - Westport, CT: Greenwood, 1994.
57. Školske knjižnice danas : kritične točke školskog knjižničarstva / Veronika Čelić-Tica, Mira Zovko. - Zagreb : Ministarstvo prosvjete i športa [etc.], 2000. - 252 str.
58. ШКОЛСКА библиотека и настава језика и књижевности. 1 / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2010 (Београд : Белпак). - 339 стр.
59. ШКОЛСКЕ библиотеке у теорији и пракси : зборник радова са семинара за библиотекаре у средњим и основним школама Срема, 1994-2009. / [уредник Весна Петровић]. - Нови Сад : Васанта, 2009 (Петроварадин : Футура). - 159 стр. : граф. прикази
60. ШКОЛСКИ библиотекар сарадник у настави / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић, Предраг Станојевић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета : Библиотекарско друштво Србије, 2008 (Београд : Белпак). - 208 стр.
61. ШКОЛСКО библиотекарство данас / [уредник Мироје Вуковић]. - Подгорица : Просвјетни рад, 2001 (Подгорица : Победа). - 168 стр.
62. Podcasting / David Warlick // *Technology & Learning*. - 1, 2005.

[<http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/01/16/AR2006011601489.html>].

63. The school library at work : acquisition, organization, use and maintenance of materials in the school library / by Azile Wofford. - New York : H. W. Wilson, 1994. - 256 str. : graf. prikazi, tabele.
64. Promoting Reading with Reading Programs / Robin Works. - New York [etc.] : Neal-Schuman Publishers, 1992. - VII, 142 str.
65. The WHOLE School Library Handbook / edited by Blanche Woolls and David V. Loertscher. - Chicago : American Library Association, 2005. - XIII, 399 str.

4. циљеви истраживања

Циљеви   Теза има за циљ да анализира рад школских библиотека у основној школи, да истражи и дефинише правце и облике рада, постојеће и могуће modele укључивања у предметну и разредну наставу у циљу унапређења наставе и да успостави принципе сарадње наставног и стручног кадра у школи. Рад треба да донесе визију развоја школских библиотека и стратешке правце деловања у смислу максималне употребљивости фондова, услуга, програма и библиотечко-информационог кадра који у њима ради. Поред компаративног представљања развоја школских библиотека у свету и код нас, докторска дисертација осветлиће развој, стање и перспективе деловања школских библиотека у Србији. Теза ће указати на значај школске библиотеке и на нужност њеног активног укључивања у наставу. У том циљу биће дат предлог образовних стандарда за школске библиотеке. Образовни стандарди за крај основног образовања донети су 2009. године. Међутим, нису предвиђени стандарди за рад у школској библиотеци, односно стандарди компетенција за професију школског библиотекара и њиховог професионалног развоја, иако школски библиотекар својим радом доприноси развијању стандарда за поједине предмете и међупредметне области. Они се могу развијати кроз рад у школској библиотеци и са школским библиотекарим и на часовима интердисциплинарне наставе у сарадњи библиотекара и професора предметне и разредне наставе, као и кроз различите ваннаставне активности.

Хипотезе   Школска библиотека своју пуну улогу, васпитно-образовну, културно-рекреативну и библиотечко-информациону, може да испуни само ако остварује континуирану сарадњу са наставницима и ученицима у васпитно-образовном процесу. Докторска теза полази од претпоставке да је школска библиотека предуслов за успешно одвијање наставе и постизање успеха ученика у процесу образовања. Полази се и од хипотезе да су ресурси школске библиотеке одговорни за квалитет наставе.

5. очекивани резултати

Очекује се да ове претпоставке буду подржане и поткрепљене ставовима ученика и наставника. Детаљна анализа значаја, положаја школске библиотеке и читалачких навика треба да буде подржана и студијом случаја. Добијени резултати треба да омогуће развијање стратегије која би водила до успешног и активног укључивања школске библиотеке у наставно-образовни процес.

6. план рада

Користећи доступне изворе и литературу идентификоваће се догађаји унутар образовања који су утицали на развој школских библиотека у Србији. Потом ће бити одређена полазишта за рад школске библиотеке.

Разматраће се статус и положај библиотеке с аспекта двојне правне регулативе - из области библиотекарства и просвете. Анализираће се стандардизација рада школских библиотека у домаћим и међународним оквирима. Главни део рада чиниће целине које се односе на школског библиотекара – сарадника у настави и школску библиотеку, као подршку наставном процесу. Уз примере добре праксе, указаће се на значај и могућности укључивања библиотеке у предметну и разредну наставу, односно учење у и са школском библиотеком. Студијом случаја и анкетним упитником испитаће се ставови ученика и професора разредне и предметне наставе о читању и школској библиотеци. У закључку ће бити дати сви резултати до којих се дошло током истраживања и указаће се на могућности иновације наставе уз подршку библиотеке. Рад би обухватио целине:

1. Увод
2. Развојни пут школских библиотека
  - 2.1 Компаративни историјски развој школских библиотека
  - 2.2 Библиотеке у образовно-васпитном систему Србије
3. Полазишта за рад школске библиотеке
  - 3.1 Закон о основној школи
  - 3.2 Закон о библиотечкој делатности
  - 3.3 Стандардизација рада школских библиотека у домаћим и међународним оквирима
  - 3.4 Функције, задаци и организација школских библиотека
4. Школски библиотекар – сарадник у настави
  - 4.1 Лиценца за школског библиотекара
  - 4.2 Улога библиотекара у школској библиотеци
  - 4.3 Сарадања библиотекара и професора предметне и разредне наставе
  - 4.4 Предлог стандарда компетенција школског библиотекара и њиховог професионалног развоја
5. Школска библиотека – подршка наставном процесу
  - 5.1 План и програм рада школске библиотеке
  - 5.2 Израда дидактичког материјала
  - 5.3 Учење у и са школском библиотеком
  - 5.4 Радионице као методе учења
  - 5.5 Савремене тенденције у развоју школских библиотека
6. Библиотека и корисници
  - 6.1 Анализа фондова школске библиотеке
  - 6.2 Однос фондова и потреба и захтева корисника школских библиотека
  - 6.3 Системи информисања у школским библиотекама
7. Истраживање читалачких навика и интересовања ученика
8. Закључак

7. методе истраживања

Предложено истраживање захтева комбиновање историјског и компаративног метода у сегментима развоја школских библиотека. Када је у питању актуелно стање школских библиотека, подаци ће се прикупљати квалитативним (посматрање, интервју, студија случаја) и квантитативним (анкетни упитник) методама, а биће коришћена и расположива библиотечка статистика. Општом аналитичко-синтетичком методом, доћи ће се до модела школске библиотеке по мери наставника и ученика.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: Драгане Грујић

НАПОМЕНА: Кликните да бисте почели унос текста.

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Драгана Грујић подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области Библиотекарства.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Александра Вранеш подобан/на за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Драгане Грујић и предложене теме докторске дисертације Школска библиотека у предметној и разредној настави основне школе а да се за ментора именује др Александра Вранеш, редовни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1.
др Александра Вранеш, редовни професор
2.
др Љиљана Бајић, редовни професор
3.
др Стана Смиљковић, редовни професор
- 4.
- 5.